

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 110/08-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. marca 2008 predbežne prerokoval sťažnosť M. M., Taliansko, zastúpeného advokátkou JUDr. D. H., B., vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 2, čl. 41 ods. 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 5, čl. 6, čl. 8, čl. 14 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 3 ods. 2, čl. 4, čl. 10 ods. 2, čl. 18 ods. 1 a čl. 29 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa v konaní vedenom Krajským súdom v Banskej Bystrici pod sp. zn. 15 CoP 31/07 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. M. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. októbra 2007 doručená sťažnosť M. M., Taliansko (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 2, čl. 41 ods. 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 5, čl. 6, čl. 8, čl. 14 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 3 ods. 2, čl. 4, čl. 10 ods. 2, čl. 18 ods. 1 a čl. 29 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa v konaní vedenom Krajským súdom v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 15 CoP 31/07.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je taliansky štátny občan, ktorý sa v roku 1993 zoznámil so žalovanou. Po dvoch rokoch spolužitia sa narodil 4. novembra 1995 maloletý syn M. (ďalej len „mal. syn“), ktorý má slovenské aj talianske štátne občianstvo. Sťažovateľ a žalovaná sa v roku 2001 rozišli a mal. syn na základe ústnej dohody býval u žalovanej s tým, že sťažovateľ ho bude pravidelne a často navštevovať. Keď v lete v roku 2006 trávil dovolenku s mal. synom v Taliansku, syn mu oznámil, že chce ostať žiť s ním v Taliansku a nechce sa vrátiť na Slovensko k žalovanej. Na základe tejto skutočnosti žalovaná podala 2. augusta 2007 Okresnému súdu Zvolen (ďalej len „okresný súd“) návrh na zverenie mal. syna do jej starostlivosti. Konanie sa vedie pod sp. zn. 5 P 427/06. Keďže žalovaná bezprostredne po prvom pojednávaní, teda po 22. novembri 2006 začala sťažovateľovi brániť v prirodzenom stretávaní s mal. synom, podal sťažovateľ 21. marca 2007 okresnému súdu návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhal úpravy styku s mal. synom do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Uznesením okresného súdu č. k. 5 P 427/2006-342 z 19. apríla 2007 bol návrh sťažovateľa zamietnutý. Sťažovateľ podal odvolanie a uznesením krajského súdu č. k. 13 CoP 26/2007-407 z 18. júna 2007 bol rozsudok okresného súdu zmenený tak, že sťažovateľovi bolo povolené predbežne sa stretávať s mal. synom kdekoľvek na území Slovenskej republiky vo vymedzených časových intervaloch.

Uvedeným uznesením krajského súdu bolo mal. synovi sťažovateľa upreté právo udržiavať kontakt s jeho rodinou v Taliansku, so svojou druhou vlasťou - Talianskom a talianskou kultúrou. Rovnako bolo znemožnené právo a povinnosť sťažovateľa vychovávať mal. syna smerom k vlastnej talianskej kultúre, talianskemu jazyku a hodnotám rodnej krajiny sťažovateľa. Preto sťažovateľ 6. júla 2007 podal okresnému súdu návrh predbežného opatrenia, ktorým by bol oprávnený spoločne s mal. synom opustiť územie Slovenskej republiky počas doby oprávnených stretnutí.

Uznesením okresného súdu sp. zn. 5 P 339/2007 z 13. júla 2007 bol návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietnutý. Na základe odvolania sťažovateľa uznesením krajského súdu č. k. 15 CoP 31/07-82 z 28. augusta 2007 bolo uznesenie okresného súdu potvrdené.

Podľa názoru sťažovateľa uvedeným uznesením krajského súdu boli porušené označené základné práva podľa ústavy, dohovoru a Dohovoru o právach dieťaťa. Uznesenie krajského súdu je voči sťažovateľovi ako otcovi v porovnaní so žalovanou ako matkou diskriminujúce z titulu jeho iného štátneho občianstva a mužského pohlavia. Zároveň sťažovateľovi bolo znemožnené vykonávať právo a povinnosť viesť mal. syna výchovne k svojej vlastnej kultúre, jazyku a hodnotám svojej krajiny, ktorej je on, ale aj mal. syn občanom. Navyše krajský súd rozhodol v neprimeranej lehote, lebo hoci o odvolaní malo byť rozhodnuté do 7 dní, stalo sa tak až na 39. deň. Uznesenie krajského súdu bolo právnej zástupkyňi sťažovateľa doručené 5. septembra 2007.

Sťažovateľ žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy, dohovoru a Dohovoru o právach dieťaťa v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 15 CoP 31/07 s tým, aby bolo uznesenie z 28. augusta 2007 zrušené a vec vrátená krajskému súdu na ďalšie konanie. Požaduje tiež priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 500 000 Sk, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia advokátkou.

2. Z uznesenia krajského súdu č. k. 15 CoP 31/07-82 z 28. augusta 2007 vyplýva, že ním bolo potvrdené uznesenie okresného súdu č. k. 5 P 339/2007-28 z 13. júla 2007. Podľa názoru krajského súdu žiadne rozhodnutie súdu týkajúce sa výkonu rodičovských práv a povinností, medzi ktoré patrí aj úprava styku dieťaťa, nie je nemenné. Podľa ustanovenia § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), (ktoré podľa ustanovenia § 36 ods. 1 tretej vety zákona o rodine treba aplikovať nielen pri úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, ale aj v prípade úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností. Dôvodová správa k uvedenému ustanoveniu uvádza, že možnosť súdu zmeniť rozhodnutia alebo dohody rodičov o výkone ich rodičovských práv a povinností je daná pri podstatnej zmene pomerov (závažnejšej zmene nielen krátkodobého charakteru). Aj ustálená súdna prax inštitút zmeny rozhodnutia na základe zmeny pomerov vykladá tak, že musí ísť o zmenu pomerov závažnejšieho charakteru. Aplikujúc uvedené zákonné zásady na daný prípad dospel krajský

súd k záveru súhlasnému so záverom okresného súdu, podľa ktorého nie je daný dôvod na novú – rozširujúcu úpravu stretávania sťažovateľa s mal. synom v súčasnosti. Od poslednej úpravy styku sťažovateľa s mal. synom vykonanej v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 5 P 427/2006 nenastala žiadna podstatná zmena pomerov odôvodňujúca návrh sťažovateľa na nariadenie predbežného opatrenia. Predbežné opatrenie sa vzhľadom na svoj charakter nemôže vzťahovať na dobu minulú, ale môže smerovať do budúcnosti. V čase rozhodovania krajského súdu, ktorému bol spis predložený na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa 24. augusta 2007, je už bezpredmetné rozhodovať o styku sťažovateľa s mal. synom počas školských letných prázdnin roku 2007. Pokiaľ ide o úpravu styku priebežne počas roka vždy v sobotu v každom párnom týždni, aj súčasným pomerom zodpovedá úprava vykonaná právoplatným uznesením v konaní sp. zn. 5 P 427/2006. Keďže nedošlo k zmene pomerov odôvodňujúcej novú úpravu styku sťažovateľa s mal. synom, krajský súd považuje za právne bezvýznamné zaoberať sa posudzovaním ďalších okolností prípadu, na ktoré poukázal okresný súd (napr. či existuje riziko, že by sťažovateľ mohol odmietnuť vrátiť mal. syna späť na Slovensko).

3. Zo spisu ústavného súdu sp. zn. Rvp 1435/07 vyplýva, že sťažovateľ podal sťažnosť proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 13 CoP 26/2007 z 18. júna 2007, o ktorej dosiaľ nebolo rozhodnuté.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Sťažnosť je zjavne neopodstatnená.

Zo skutkového stavu zisteného ústavným súdom je nepochybné, že sťažovateľ už v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podanom okresnému súdu 21. marca 2007 domáhal sa takej predbežnej úpravy svojho styku s mal. synom, ktorá by nebola obmedzená na územie Slovenskej republiky. Uznesením okresného súdu č. k. 5 P 428/2006-342 z 19. apríla 2007 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 13 CoP 26/2007-47 z 18. júna 2007 bolo sťažovateľovi čiastočne vyhovené tak, že mu bol umožnený predbežný styk s mal. synom, ale iba na území Slovenskej republiky. Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ sťažnosť ústavnému súdu, o ktorej nebolo dosiaľ rozhodnuté.

Sťažovateľ v sťažnosti smerujúcej proti uzneseniu krajského súdu č. k. 15 CoP 31/2007-82 z 28. augusta 2007 vôbec nenamieta podstatu odôvodnenia uznesenia. Nenamieta teda právny názor krajského súdu, podľa ktorého od predchádzajúcej úpravy

predbežného styku sťažovateľa s mal. synom nedošlo k zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala odlišnú úpravu styku. Sťažovateľ vlastne namieta, že už predchádzajúce uznesenie krajského súdu z 18. júna 2007 bolo nesprávne a boli ním porušené označené základné práva. Vzhľadom na takto formulované námietky sťažovateľa treba sťažnosť považovať za zjavne neopodstatnenú. S podstatou argumentácie sťažovateľa bude potrebné vysporiadať sa v konaní vedenom ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 1435/07.

Pretože sťažovateľ namieta, že v konaní vedenom krajským súdom došlo k zbytočným priet'ahom, lebo krajský súd nerozhodol v lehote 7 dní (rozhodol po 39 dňoch), i túto časť sťažnosti treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

Z uznesenia krajského súdu vyplýva, že spis mu bol predložený na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa 24. augusta 2007. Sťažovateľ správnosť tohoto tvrdenia krajského súdu nijako nespochybňuje. Krajský súd rozhodol o podanom odvolaní 28. augusta 2007, teda po 4 dňoch. Preto argumentácia sťažovateľa nie je ani v tomto smere dôvodná.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. marca 2008